

Å ENERGI VANNKRAFT AS
Postboks 603 Lundsiden
4606 KRISTIANSAND S

Vår dato: 25.03.2024

Vår ref.: 202403375-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig redusert minstevannføring fra dam Eptevatn i Tovdalsvassdraget i Froland kommune, Agder fylke

Vi viser til søknad av 13.02.2024 fra Å Energi Vannkraft AS om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for reguleringsmagasinet Eptevatn.

Om søknaden

Eptevatn er et reguleringsmagasin med konsesjon av 01.08.1969, og har av 10.02.2000 krav om slipp av minstevannføring på 220 l/s hele året. Minstevannføringen slippes via en tappetunnel under fyllingsdammen. Det planlegges nå vedlikeholdsarbeid på dammen ved at det skal byttes leder i sjakten til tappetunnelen. Under arbeidet vil det ikke kunne slippes normal minstevannføring.

Å Energi Vannkraft AS søker derfor om midlertidig tillatelse til å redusere minstevannføringen fra 220 l/s til 75 l/s fra dam Eptevatn. Tiltaket gir redusert vannføring på ca. 2,5 km av vassdraget nedstrøms dammen, inkludert Lomsvatnet og ned til utløpet i Vassvatn (figur 1). Avviket er planlagt mellom 22.04.2024 og 03.05.2024.

Minstevannføringen er planlagt redusert i ca. 10 timer på hverdagene. Som avbøtende tiltak planlegges det slipp av ca. 320 l/s utenom timene det pågår arbeid i sjakten.

Bakgrunnen for valg av tidspunkt er snøfri adkomst til Eptevatn og forventet resttilsig.

Figur 1. Tiltaksområdet ved dam Eptevatn. Delen av vassdraget som får redusert minstevannføring, mellom Eptevatn og Vassvatnet, er markert med gult. Fra søknaden side 3.

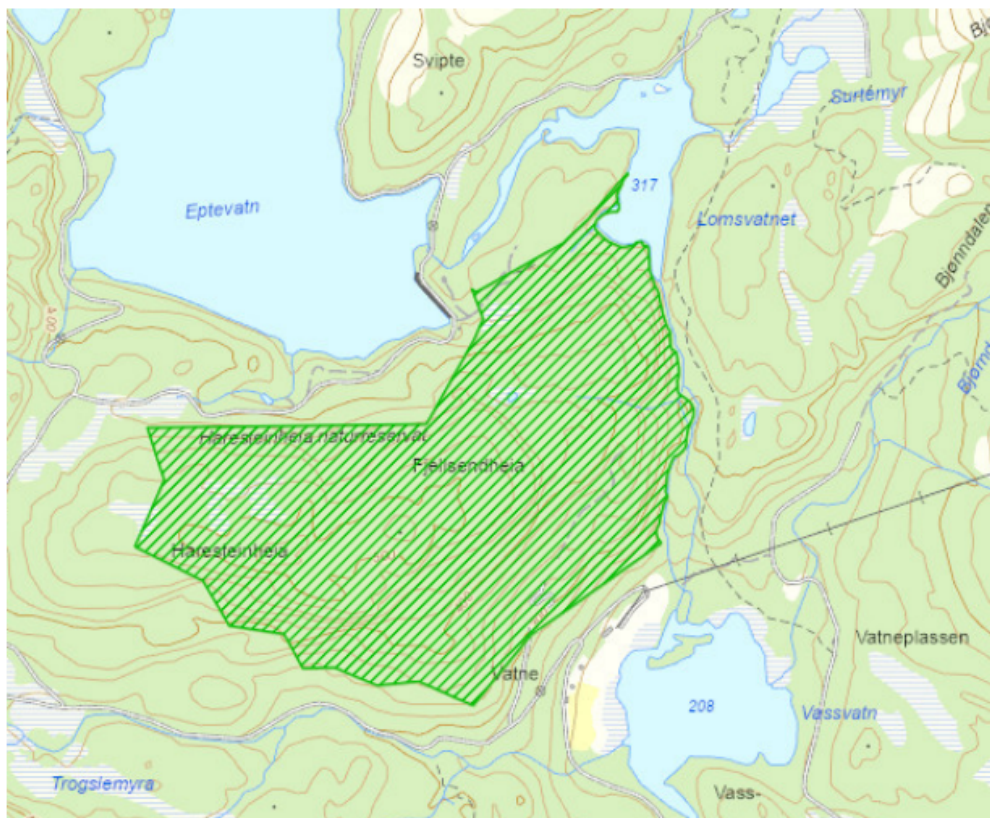
Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Froland kommune kommenterte ikke søknaden.

Statsforvalteren i Agder uttaler i e-post av 13.03.2024:

«Sørvestre del av Lomsvatnet og det meste av elva mellom Lomsvatnet og Vassvatn grenser til Haresteinheia naturreservat.

Etter vår vurdering berører ikke den midlertidige endringen av minstevannføringen reservatet. Uansett vil tiltaket være omfattet av det generelle unntaket fra vernebestemmelsene for reservatet, jf. § 4 i.:

«Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

...

i. Drift og vedlikehold av eksisterende anlegg knyttet til Vassfossen kraftverk.»

For øvrig har vi ikke merknader til søknaden.

Agder fylkeskommune uttaler i brev av 12.03.2024 at de ikke har merknader til søknaden.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Bakgrunnen for søknaden er at det planlegges vedlikehold på dam Eptevatn ved at det skal byttes leder i sjakten til tappetunnelen. Minstevannføring kan ikke slippes som normalt under arbeidet, og det søkes derfor om en midlertidig løsning med å slippe en redusert minstevannføring på 75 l/s via en tappeventil i revisjonsluka. Utenom arbeidstida vil revisjonsluka settes i litt åpen posisjon, og kan derfor slippe forbi en vannføring på ca. 320 l/s som avbøtende tiltak. Dette vil utjevne vannføringen fra Lomsvatnet og gi omtrent samme døgngjennomsnitt som normalt.

NVE er enige i søkers vurdering at gjennomføring av tiltaket under snøsmeltinga vil redusere de negative konsekvenser for naturmiljøet gjennom resttilsaget. Vi er også av den oppfatning at vannføringen vil jevne seg ut i Lomsvatnet, særlig med økt vannføring utenom arbeidstida som avbøtende tiltak.

Å Energi skriver i søknaden at det ikke ble observert fisk under el-fiske i elva mellom Eptevatn og Lomsvatn i 2018. På strekningen er det en foss som anses som et mulig vandringshinder for fisk. Det er ifølge grunneier ikke fisk i Lomsvatnet. Med bakgrunn i dette mener Å Energi at konsekvensen av midlertidig redusert minstevannføring vil være liten eller ingen i elva mellom Eptevatn og Lomsvatn. Nedstrøms Lomsvatnet vurderer søker konsekvensene som små for fisk. NVE er enige i disse vurderingene.

Statsforvalteren opplyser i sin høringsuttalelse at Sørvestre del av Lomsvatnet og det meste av elva mellom Lomsvatnet og Vassvatn grenser til Haresteinheia naturreservat, men at tiltaket vil være omfattet av generelle unntak fra vernebestemmelsene, jf. forskriftens § 4. NVE er enige i Statsforvalterens vurdering at den midlertidige endringen ikke vil få konsekvenser for reservatet.

Naturtypen gammel fattig edellauvskog med svært stor verdi, inkludert den utvalgte naturtypen hule eiker, er registrert langs omtrent hele elvestrekningen mellom Lomsvatnet og Vassvatnet (Naturbase kart, NVEs søk den 18.03.2024). Av rødlistearter er ruteskorpe (NT) registrert langs elva nedstrøms Lomsvatnet. Arten er ikke spesielt knyttet til fuktighet. Ettersom endringen i minstevannføring er begrenset i størrelse og tidsrom, mener NVE tiltaket ikke vil få negative konsekvenser for de registrerte naturverdiene.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av vassdragsanlegget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at redusert minstevannføring fra Eptevatn er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Å Energi Vannkraft AS kan redusere minstevannføringen fra Eptevatn fra 220 l/s til 75 l/s i perioden 22.04.2024-03.05.2024.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Minstevannføring skal slippes slik som beskrevet i søknaden.
- Alle vannføringsendringer skal skje gradvis.
- Perioden med fravik må gjøres så kort som mulig.
- Berørte parter skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets

hjemmeside og sosiale medier. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.

- NVE forutsetter at Å Energi Vannkraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Torill Haugen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Å ENERGI VANNKRAFT AS

Kopimottakerliste:

Froland kommune

STATSFORVALTEREN I AGDER

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Mari Hegg Gundersen

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Lars Midttun

AGDER FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.